

nemu odboru, in predlagam, da bi se cela peticija takoj odklonila. (Dobro, dobro na desni.)

Prosta beseda, zdrave misli.

(Konec.)

Resnica, taki ljudje, ki snujó, „južno mejo“, so naši smrtni sovražniki. Mar ne merijo na to, da nas popolno vgonobijo? Vzemi kmetu posestvo, pa ni več sam svoj, moral bo biti hlapec ali ga bode pa novi gospodar spodil z otroki vred od hiše. Ali ni to žalostno zadosti?

To nameravajo nekateri, nemški narodnjaki, z nami zaspanimi Slovenci. Društvo hočejo osnovati, naj preskrbljeno s potrebnim denarjem, pokupi s časom naše slovenske kmetije, da jih nemškim naseljencem proda ali da v najem. Nekatere nemške hranilnice so nam že očitno pokazale roge ter Slovincu ne posodijo več denarja, zato pa moramo našim prijateljem močno hvaležni biti, da so nam slovenske posojilnice na raznih krajih in hranilnice v Celji priskrbeli! Žal, da lepih slovenskih kmetij pride na boben še vedno veliko in nje bi lahko nemške hranilnice ali nemška društva pokupila ter jih svojim ljudem v roke spravila. Kam pa bodo potem šle nesrečne slovenske družine? Služit!

Kdo je tedaj naš prijatelj? Gotovo le ta, ki je našega rodú, ki pozna naše razmere pa nam z ostro besedo očita nemarnost, hoteč naš s tem opomniti k boljšemu. Ali je pa morebiti ta naš prijatelj, kateri nas hvali, dokler pri nas glasú potrebuje in išče naših slabosti, katere naj mu poznej pripomorejo do našega pogina? Če nikdar poprej, sedaj moram spoznati, da umno gospodarstvo je temelj vsemu narodnemu gospodarstvu in obstanku. Če bodedo sami svoji gospodarji, od sovražnikov ne več odvisni, tedaj nas ne bodo mogli ugonobiti.

Naši sovražniki po svojih časnikih priporočajo, naj pri naših rojakih nič ne kupijo, naj naše časnike in slovstvo po vsej moči zatirajo. To pa vse očitno.

Ker nam hočejo torej naši smrtni sovražniki naš temelj podreti, zato moramo mi še bolje prepoznati, kaj da nam je potrebuo ali koristno. Če bodo naši kmetje trdni gospodarji, ne bo mogoče nas podjarmiti, kajti prepoznati moramo, da naši kmetovalci ne prodajo radi svojih posestev, dokler jih le obdržati zamorejo.

Kako pa moramo pospešiti naša gospodarstva? Stori se lahko na različne načine, in naj bi le vsaki po svoji moči pomagal v to! Pred vsem moramo skrbeti za to, da se razširja narodna zavest, da se uči in privadi naše ljudstvo varčnosti in umnega gospodarstva. Vam, dragi bralci, priporočam, naj bi skrbeli za to, da bi še vsaki enega bralca in naročnika za naš cenjeni list „Slov. Gosp.“ pridobil, naj bi se napravila bralova društva in naši gg. župani

naj bi blagovolili skrbeti, da bi potovalni učitelj ljudstvo po občinah različne gospodarske stroke učil.

Sedaj, po zimi bila bi kaj lepa priložnost za to. Da bi v sedanjih slabih časih se nekaj denarja prihranilo, morali bi zmerno živeti, ter ne posnemati meščanov.

Varujmo se krčem in dragega, malo vrednega oblačila in pa tožeb!

Naj bi imel vsak narodnjak skrb za to, da bi po svoji moči ljudi svaril pred prepirom, pijanščino in tožbami. Te napake strašno veliko denarja pogoltnejo in blagostanje podirajo po naših krajih.

F. P—k.

Gospodarske stvari.

O hlevih za svinje.

Hlev je našim domačim živalim navadno stanovanje in ima zato gotovo veliko moči na njih zdravje in razvijanje njih života.

Pogostem pa se sliši, da toži katera gospodinja; pri meni sviné nič ne mara snage; bolj ko nastiljam, bolj mokro je v hlevu. Kaj je na tem resnice? Da je v hlevu nesnage, to je že lahko ali krivo je ni toliko sviné, kolikor hlev, v katerem je zaprto.

Marsikateri gospodar se ne skrbi prav nič za svinjake, da si ravno pri njih trpi veliko škode. V hlevu mora biti suho na tleh in naj bode gospodarju na skrbi, da oteka redno mokrota iz hleva. Zato naj bodo tla nekaj nagujena in če le mogoče iz cementa, ako pa človek ne zmore tega, naj si napravi tla iz desek in sicer tako, da leže deske vsaj za dve pesti od prsti višje.

Dokler je sviné mlado, občuti mraz sila hudo in zato je treba skrbeti, da je v svinjaku dovolj toplo, vendar pa ne preveč, kajti to bi bilo tudi lahko svinjam na škodo pri zdravji. To še tembolj, ako se izpusté po zimi ven na prosto, kar je za nje potreba.

Treba pa je po tem takem, da se poleti svinjak lahko prezrači, po zimi pa pokrije s slamo ali tudi po straneh, vsaj po zunanjih, s turševino pozadela.

Ni nam pač potreba, da še tu posebej povdarjamo, naj se pusti svinétu tudi po zimi do svežega zraka, po leti pa mu je treba sveže vode, da je pije in druge, da se v njej koplje, kedar mu je ljubo. Tudi krtači ne prizanašaj. Bolj ko bode snažna žival, bolj in hitreje ti postane debela.

Vgatno vino.

Da je črno vino vgatno, to vsi znamo, ali to mu je tudi potrebno in je za-nj znamenje, da je pravo. Ali kaj, ako je belo vino vgatno? Tega nič nima človek rad in vendar ni pre-

redko tako vino. To pa prihaja odtod, da je ležalo predolgo na tropinah ali pa, da se je pri prešanji veliko grozdnih pešek zdrobilo. V njih je tista vgatna čreslovina in torej ni mogoče drugače, kakor da se prime potem tudi vina.

Mogoče pa je odvzeti to vinu, ako ti je za to, da bode okusno. Zdravilo imaš v beljaku kurjih jajec. Ako namreč vtareš iz 3 do 4 jajec beljak ter ga pustiš potem na hladnem kraju, da postane tekočina iz njega, potem pa jo precedi skozi snažno platno in vlij jo na to v vino. Le-to je treba potem nekaj zmešati. Ne bode dolgo, pa bode vino, izprva še kalno, vendar pa ne več vgatno, čez par dni že po polnem čisto in brez vsega okusa, ki bi ne ugajal kupcu.

Sejmovi. Dne 9. novembra v Poličanah (za svinje) in na Ponikvi. Dne 11. novembra v Ormoži, v Sp. Hočah, na Malih Rodnah, v Lipnici, v Marenbergu, pri sv. Martinu pod Vurberkom, na Paki in pri Slov. Gradci, v Oplotnici in v Laškem trgu. Dne 13. novembra v Imenem (za svinje). Dne 14. novembra na Bregu v Ptuji. Dne 15. novembra na Vranskem, v Poličanah, v Središči in v Radgoni.

Dopisi.

Iz Kapele pri Brežicah. (Občinske volitve.) Pri nas je že šest, in še bo tri leta občinski zastop zakovan v verige nemčurstva, in to po sami zaslepljenosti naših volilcev. Naš g. župan, zvesti prijatelj nemčurjev, zna si dobro pot ogledati, bodi z vinom ali z jedili. Ker se je bal za svojo čast, zato je na vso moč delal in se vsakega svedstva poslužil. Pooblastila je po vseh sosednjih župnijah beračil, in prignal je, kakor turski paša, vse svoje janičarje na volišče. To se je ročno poznalo. Kateri so njegovi janičarje, tistih je skoro vsak imel pooblastilo; potem si je še najel iz Brežic g. Potočnika, da mu je pri volitvah pomagal in si svojo žalost potolažil, ker ga Brežičanje niso volili, naj se pa pri nas nekoliko raduje! Iz tega je razvidno, da ni župan bil v odbor izvoljen od svojih občanov, da si je še moral drugod glase beračiti. Škoda, da še ni v tej zadevi beračenje prepovedano, potem bi se bila g. Sorčiču trda godila; delovali so pa za-nj vsi od njega odvisni vozniki, kakor tudi vinski brateci in tako je volitev iztekla, da je bilo 15 odbornikov za-nj in samo 3 pa proti. In zdaj, ko je bil zopet izvoljen, pa mu je za en meter greben vzrastel in rekel je: zdaj si bom bič dostavil! Le dostavi si ga in bičaj svoje volilce, saj so ti dosti popili in snedli! Imamo pa tudi izvrstne „rote“; s temi lahko naš župan shaja. Prvi „rot“ je za vse bolj sposoben, kakor za to, pa taki morajo biti, kakor si jih župan želi. Po volitvi je bil vesel obed in tu se je pilo

na žalost naroda. Kako da bo uradovanje, to pozneje naznanim. To bo lepa zmešnjava. Župan uraduje nemško, odbor pa slovensko kima, kajti govori jih malo. To bode pravi „teater“ pri nas; kdor hoče poznati naše „rote“, naj se potruži v županovo krčmo. Tam jih lahko spozna, saj se jim že vrabci na strehi čudijo. Vam, dragi volilci, ki ste potegovali se za narod in pravico, Vam bodi lepa hvala. Ostanite vedno trdni, in delujte na čast svojega roda in zahtevajte od Vašega ponemčenega župana vse slovenske dopise in živinske potnice. Ako Vam tega ne stori, opomnite ga na član 19. državnih osnovnih postav. Ko bi pa še to nepomagalo pritožili se bomo na višjem mestu, da bojo še tam znali, kaki Nemec je naš g. župan. Vi pa vrli odborniki, ki niste za nemškega župana, zahtevajte pri vsaki seji slovenski zapisnik, nemškega nikoli ne podpisite. S tem bote pokazali, da ste možje, ki ste za vero, dom in carja, ne za vino in jed. Tisti pa, kateri so prodali svoj rod, so podobni Ezavu, ki je svoje prvenstvo za torilce leče dal. Toraj vsi, ki ste za narod, na stražo, da nas ne pogoltne društvo Südmark! In ako bo to društvo komu namignilo, bo gotovo v prvi vrsti naš župan. On si gotovo želi samo nemške naseljence. Preden pa dočakamo druge volitve, bode tudi že nekaj naših nasprotnih volilcev izbranih v volilnih zapisnikih, saj jim bo kmalu boben zapel, ali jim bo ta čas g. Sorčič s svojo drago nemščino na strani stal in jih li bo branil proti „Südmark“? Mi pa vsi za trdno obljubimo, da rajši pristopimo k družbi sv. Mohorja, ker je res tako malo število v naši župniji in naši zagrizenci naj grejo le v Südmark, saj že gotovo težko čaka na nje. Mi vsi pa združeno: vse za vero dom cesarja, in gotovo pride za nas beli dan: Slovan, pridi van!

Iz velike Pirešice. Dne 28. oktobra, imela je podružnica sv. Cirila in Metoda Velike Pirešice svoj prekoredni letni zbor. Akoravno je bilo vreme zelo neugodno, in je celi dan deževalo, zbralo se je vendar lepo število družbenikov in drugih gostov. Iz Celja počastili so nas vrli gospodje, dr. Hrašovec, trgovec g. Vanič in g. Kočevar. Tega pohoda smo bili lahko bolj veseli, ker vreme in cesta do kraja zborovanja pač nista bila za to, da bi se bil človek iz hiše podal. Ljudstvo je bilo kar navdušeno; in lahko si slišal med moževi besede: No, teh gospodov pa ne bomo pozabili; kakor so oni nas obiskali, tako bomo tudi mi ob priiliki njih obiskali, in le pri njih pomoči iskali, ali pa kupovali: svoji k svojim! In da naš slovenski kmet enkrat dano besedo drži, to je sveto. Zborovanje otvoril je č. g. prvomestnik, župnik Voh in je v lepi besedi razlagal o zboru velike skupščine na Bledu, ter pokazal lep uspeh, katerega ima družba povsodi, kjer